

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

DĖL GAMTINIŲ IR KOMPLEKSINIŲ DRAUSTINIŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2008 m. balandžio 2 d. Nr. 318
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902) 9 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a:

Patvirtinti Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatus (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Aplinkos ministras

Artūras Paulauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m.
balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318

GAMTINIŲ IR KOMPLEKSINIŲ DRAUSTINIŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai (toliau vadinama – šie Nuostatai) nustato gamtinių (geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių-zoologinių, genetinių, telmologinių, talasologinių) ir kompleksinių (kraštovaizdžio, kartografinių) draustinių (toliau vadinama – draustiniai) bendrus apsaugos ir tvarkymo ypatumus, valdymo ir veiklos organizavimo principus. Jie taikomi valstybiniais ir savivaldybių draustiniams, taip pat draustiniams, esantiems valstybiniuose parkuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose.

2. Draustiniai steigiami Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832) nustatyta tvarka.

3. Ūkinę ir kitą veiklą draustiniuose reglamentuoja, jų apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), saugomų teritorijų individualūs apsaugos reglamentai, šie Nuostatai, kiti teisės aktai, bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų saugomose teritorijose, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo. Kai kuriems draustiniams gali būti patvirtinti atskiri nuostatai, papildantys šiuose Nuostatuose nustatytą apsaugos ir naudojimo režimą.

4. Draustinių tvarkymo planų rengimo tvarką nustato Valstybinių parkų, biosferos rezervatų ir draustinių tvarkymo planų rengimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 656 (Žin., 2003, Nr. 4-150; 2004, Nr. 105-3903).

5. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų įstatyme (Žin., 1997, Nr. 108-2727; 2001, Nr. 110-3987), Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. 60-1944) ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme (Žin., 1997, Nr. 108-2726; 2001, Nr. 110-3988) vartojamas sąvokas.

II. DRAUSTINIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

6. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pagal kompetenciją organizuoja valstybinių draustinių steigimą, tvarkymo planų rengimą ir sprendinių įgyvendinimą, mokslinius tyrimus, stebėseną (monitoringą), informuoja visuomenę apie valstybinių draustinių būklę ir tvarkymo ypatumus, atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

7. Valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių draustinių apsaugą ir tvarkymą organizuoja valstybinių parkų ar biosferos rezervatų direkcijos.

8. Valstybinių parkų ir biosferos rezervatų direkcijos šių direkcijų nuostatuose nurodytuose valstybiniuose draustiniuose atlieka šių draustinių stebėseną (monitoringą),

informuoja visuomenę apie valstybinių draustinių būklę, atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

9. Savivaldybių įsteigtų draustinių apsaugą ir tvarkymą organizuoja savivaldybių merai.

III. DRAUSTINIŲ APSAUGOS, TVARKYMO IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

10. Draustiniuose skatinama veikla, puoselėjanti, išryškinanti ir propaguojanti saugomus kompleksus ar objektus (vertybes), etninę kultūrą, tradicinę kaimo gyvenseną, atkurianti tradicinius gamtinės ir kultūrinės aplinkos elementus, taip pat pažintinis turizmas nustatytais maršrutais arba įrengtais takais.

11. Draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Draustiniuose taip pat draudžiama:

11.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kuriuose auga saugomos augalų bendrijos, įrašytos į Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 237 (Žin., 1998, Nr. 108-2976) (toliau vadinama – saugomos augalų bendrijos), yra į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 (Žin., 2004, Nr. 68-2374; 2007, Nr. 22-856) (toliau vadinama – griežtai saugomos EB svarbos rūšys), įrašytų augalų augavietės arba gyvūnų radavietės, taip pat į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. 100-4506; 2007, Nr. 36-1331) (toliau vadinama – Lietuvos raudonoji knyga), įrašytų augalų, grybų augavietės arba gyvūnų radavietės, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

11.2. vykdyti miško kirtimus neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kuriuose auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

11.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

11.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles ir jų surinkimo punktus, sąvartynus;

11.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsiavietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsiavietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir (ar) specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

11.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius stendus, savavališkai keisti jų vietą;

11.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus arba įrenginius (namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų ir sodininkų vagonėlius arba namelius), išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius;

11.8. ne keliuose važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, jas statyti ar kitaip eksploatuoti (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Miškai draustiniuose tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintus miškotvarkos projektus.

13. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, geologiniuose draustiniuose draudžiama:

13.1. griauti, kasinėti, užpilti atodangas, karstines įgriuvas ir smegduobes, išskyrus tuos atvejus, kai šie reiškiniai kelia pavojų statiniams, įrenginiams ar žmonių gyvybei. Tokiu atveju turi būti gautas savivaldybės institucijos ir valstybinio parko ar biosferos rezervato direkcijos leidimas. Jeigu minėtus darbus planuojama atlikti teritorijose, kuriose nėra jų priežiūrą organizuojančios valstybinio parko ar biosferos rezervato direkcijos, turi būti gautas savivaldybės institucijos ir regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas;

13.2. laiptuoti atodangų, karstinių įgriuvų ar smegduobių šlaitais ne tam skirtose vietose;

13.3. pilti į karstines įgriuvas ir smegduobes kietąsias atliekas, nuotekas, nuoplovas, perteklinį ir drenažo vandenį, kitus skysčius;

13.4. naikinti, žaloti, rinkti, atkasti, užkasti, perkelti į kitą vietą riedulynus (akmenynus) (natūralias riedulių sankaupas).

14. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, geomorfologiniuose draustiniuose draudžiama:

14.1. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą, keisti natūralias vandenskyrų ribas;

14.2. plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis 15 laipsnių ir statesniuose, taip pat kalvų viršūnėse, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius) ir tuos atvejus, kai pagal patvirtintus saugomų teritorijų planavimo dokumentus numatyta eksponuoti reljefo formas ir (ar) paveldo objektus;

14.3. sodinti želdinių masyvus, jeigu tai suvienodina reljefą.

15. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, hidrografiniuose draustiniuose draudžiama sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą.

16. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, pedologiniuose draustiniuose draudžiama:

16.1. ardyti natūralią dirvožemio dangą ir miško paklotę (išskyrus tuos atvejus, kai atkuriamas ar įveisiamas miškas);

16.2. keisti hidrologinį režimą (išskyrus tuos atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose);

16.3. naudoti trąšas ir pesticidus;

16.4. vykdyti plynus kirtimus, gruntui neišalus atlikti kitus ūkinius darbus, kurie gali suardyti dirvožemio dangą, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

16.5. įrengti poilsiui skirtą infrastruktūrą, statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose.

17. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, botaniniuose draustiniuose draudžiama:

17.1. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą;

17.2. tręšti ir kultūrinti, kalkinti natūralias pievas ir ganyklas;

17.3. miško laukymėse ir aikštėse, natūraliose pievose ir ganyklose sodinti medžius didesniame nei 0,1 hektaro žemės plote;

17.4. rinkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų, taip pat draustinyje saugomų rūšių augalus ir grybus kitais tikslais ir sąlygomis, negu numatyta Laukinių augalų ir grybų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams, botaninių ir mikologinių kolekcijų sudarymo ar pildymo tvarkoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2000 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 139 (Žin., 2000, Nr. 32-910);

17.5. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

17.6. naudoti trąšas ir pesticidus, išskyrus dirbamą žemę;

17.7. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus ir sakinti mišką sklypuose, kuriuose auga saugomos augalų bendrijos, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

17.8. atlikti miško ūkio darbus neįšalus gruntui;

17.9. vykdyti plynus kirtimus pelkėse, išskyrus tuos atvejus, kai tai būtina vykdant gamtotvarkos plane numatytus gamtotvarkos darbus, ir stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

17.10. introdukuoti augalų rūšis;

17.11. įveisti šiuose draustiniuose nesančias medžių rūšis;

17.12. vandens telkiniuose žvejoti traukiamaisiais tinklais;

17.13. vandens telkiniuose introdukuoti žuvų rūšis.

18. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, genetiniuose draustiniuose draudžiama:

18.1. naikinti ir žaloti augalus, priskiriamus tikslinėms augalų rūšims (augalų rūšys, kurių genetinei įvairovei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis) ar palydovinėms augalų rūšims (augalų rūšys, kurios medyje padeda geriausiems medžiams augti, valytis šakas, formuoti stiebus ir lajas, atlieka dirvų apsaugos ir gerinimo funkcijas);

18.2. introdukuoti augalų rūšis ir sodinti mišką, kur jis iki tol neaugo;

18.3. atkurti medyną sodinamąja medžiaga, išauginta ne iš tame pačiame draustinyje surinktų sėklų;

18.4. kirsti sveikus medžius ir krūmus, jeigu jie nekenkia tikslinėms augalų rūšims;

18.5. kirsti miške tikslines augalų rūšis pridengiančius medžius, pridengiantį pomiškį ir traką, kai be jų priedangos tikslinės augalų rūšys neišsilaiko, niokoti miško paklotę;

18.6. ardyti natūralią dirvožemio dangą, miško paklotę ir žolinę dangą, išskyrus tuos atvejus, kai skatinamas augalų, priskiriamų tikslinėms augalų rūšims, žėlimas;

18.7. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą, užtvindyti, tręšti ir naudoti cheminius preparatus, išskyrus tuos, kurie naudojami kovai su ligomis ir kenkėjais;

18.8. važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus tuos atvejus, kai reikia išvežti nukirstus medžius, nušienautą žolę, vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ir saugomų teritorijų kontrolę;

18.9. įrengti proskynas ir valksmas, išskyrus nustatytąsias kirtimų projektuose.

19. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

19.1. keisti vandens telkinių hidrologinį, terminį ir cheminį režimą (išskyrus tuos atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose), sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą, ir kalkinti žemę;

19.2. naudoti trąšas ir pesticidus.

20. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 ir 19 punktuose, teriologiniuose, herpetologiniuose, entomologiniuose draustiniuose draudžiama:

20.1. apsodinti miško laukymes ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

20.2. įrengti automobilių stovėjimo aikšteles;

20.3. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

20.4. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus tuos atvejus, kai atliekami leidžiami žemės ar miškų ūkio darbai, draustinio tvarkymo darbai, mokslo tiriamieji darbai, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius). Atsižvelgiant į saugomų gyvūnų rūšis, aplinkos ministro įsakymu gali būti nustatytas kitas lankymosi laikas.

21. Entomologiniuose draustiniuose aplinkos ministro nustatyta tvarka gali būti ribojami kai kurių rūšių medžių (ąžuolų, beržų ir kitų) sanitariniai kirtimai.

22. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 ir 19 punktuose, ornitologiniuose draustiniuose draudžiama:

22.1. apsodinti miško laukymes ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

22.2. tiesti orines ryšių ir elektros tiekimo linijas, statyti vėjo jėgaines;

22.3. skraidyti motorinėmis skraidyklėmis ir lėktuvais žemiau kaip vieno kilometro aukštyje, išskyrus stichinių nelaimių atvejus;

22.4. medžioti paukščius, o kitus gyvūnus – nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus tuos atvejus, kai varninių paukščių ar kitų žalingų gyvūnų gausą reguliuoti numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose);

22.5. žvejoti nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 dienos;

22.6. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus tuos atvejus, kai atliekami leidžiami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai, draustinio tvarkymo darbai, mokslo tiriamieji darbai, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius). Atsižvelgiant į saugomas paukščių rūšis, aplinkos ministro įsakymu gali būti nustatytas kitas lankymosi laikas;

22.7. atlikti miškų ūkio darbus nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d., sakinti mišką, vykdyti pagrindinius plynus kirtimus (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius).

23. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 ir 19 punktuose, ichtiologiniuose draustiniuose draudžiama:

23.1. važiuoti per brastas;

23.2. introdukuoti žuvų ir kitų hidrobiontų, augalų rūšis;

23.3. vykdyti verslinę žvejybą.

24. Ichtologiniuose draustiniuose esančiose upėse ir upeliuose bebrų gausa reguliuojama aplinkos ministro 2003 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 265 „Dėl bebrų populiacijos gausos reguliavimo“ (Žin., 2003, Nr. 55-2467) nustatyta tvarka.

25. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

25.1. kultūrinti natūralias pievas ir ganyklas, kalkinti, keisti jas į kitas žemės naudmenas;

25.2. apsodinti miško laukymes ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

25.3. rinkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų, taip pat draustinyje saugomų rūšių augalus ir grybus kitais tikslais ir sąlygomis, negu numatyta Laukinių augalų ir grybų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams, botaninių ir mikologinių kolekcijų sudarymo ar pildymo tvarkoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2000 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 139;

25.4. naudoti trąšas ir pesticidus, išskyrus dirbamą žemę;

25.5. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

25.6. vykdyti verslinę žvejybą;

25.7. veisti šiuose draustiniuose nesančias gyvūnų ir augalų rūšis.

26. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, telmologiniuose draustiniuose draudžiama:

26.1. keisti hidrologinį režimą (išskyrus gamtotvarkos planuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus);

26.2. naudoti trąšas ir pesticidus, kalkinti žemę;

26.3. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus pelkėse ir jų apypelkiuose 100 metrų atstumu nuo pelkės ribos, taip pat pelkių mineralinio grunto salose;

26.4. vykdyti miško kirtimus neįšalus gruntui, išskyrus stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų ir ligų židinius);

26.5. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus tuos atvejus, kai atliekami leidžiami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai, mokslo tiriamieji, draustinio tvarkymo darbai, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat stichinių nelaimių atvejus (audros, gaisrų, kenkėjų bei ligų židinius).

27. Talasologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Talasologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

27.1. statyti statinius, nesusijusius su krantotvarkos priemonių įgyvendinimu;

27.2. tvarkyti jūros dugną, transformuoti saugomų augalų ir gyvūnų rūšių bei natūralias buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų šių buveinių būklę;

27.3. išleisti nuotekas;

27.4. medžioti vandens ir pelkių paukščius;

27.5. statyti 55 milimetrų ir didesnio akytumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiam gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 metrų;

27.6. vilkti inkarus, grandines, atlikti kitus jūros dugną ardančius veiksmus;

27.7. rinkti moliuskus ir jūros dumblius.

28. Be reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų 11 punkte, kraštovaizdžio draustiniuose draudžiama:

28.1. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą;

28.2. tręšti, kalkinti ir kultūrinti natūralias pievas ir ganyklas, keisti jas į kitas žemės naudmenas;

28.3. tiesti orines ryšių ir elektros tiekimo linijas, statyti vėjo jėgaines.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Asmenys, pažeidę šių Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
